

Siseministeerium
Pikk 61
15065 Tallinn

Teie 13.12.2018 nr 1-6/1737-1
Meie 18.01.2019 nr 4/12

**Arvamuse esitamine tuleohutuse seaduse,
looduskaitse seaduse ja metsaseaduse
muutmise seaduse eelnõu kohta**

Lugupeetud Katri Raik

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda tänab Siseministeeriumit võimaluse eest avaldada arvamust tuleohutuse seaduse, looduskaitse seaduse ja metsaseaduse muutmise seaduse eelnõu kohta.

Järgnevalt esitame oma seisukohad eelnõu kohta.

I Automaatsesse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi tulnud tulekahjuteate automaatse edastamise (ATeS) nõude kaotamine

Eelnõu § 1 punktidega 31 ja 32 muutub ATeS-i objekti omanikele vabatahtlikuks. See tähendab, et uute (ehitavate) hoonete osas seda enam ei nõuta. Objekti omanikud võivad otsustada, et jätkavad tulekahjuteate edastamisega, kuid neil on võimalus süsteem ka lahti ühendada. Automaatse teatedastuse puhul peab süsteem vastama TuOS-i ja selle rakendusaktis loetletud nõuetele.

Kaubanduskoda pooldab ATeS-i muutmist vabatahtlikuks. Ettevõtetele võiks jääda võimalus kasutada ATeS-st, kui objektil ei viibi kedagi. Esmajärjekorras võiks teade tulla objekti valdajale nagu on praegu kehtiva TuOS § 36 lg 3 kohaselt, et ehitistel, kus on tagatud automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi keskseadme juures pidev valve, võib seadistada automaatse tulekahjusignalisatsioonisüsteemi sellise viivitusega, et esmajärjekorras saab tulekahjust teada valvepersonal. Kui valvepersonal määratud viivituse jooksul, mis ei või kesta kauem kui kolm minutit, ei ole häiret tühistanud, edastatakse tulekahjuteade Häirekeskusesse. Võib kaaluda ka pikemat viivitust, näiteks 5 minutit.

II Tuleohutusülevaatuse kohustuse kehtestamine

Eelnõuga kavandatava muudatusega vabastatakse tööstus- ja laohoonete (pindalaga enam kui 1000 m²) ning büroohoonete (tavapärase kasutajate arv on suurem kui 150 inimest) ja garaažide (pindalaga enam kui 1000 m²) omanikud iga-aastasest enesekontrolli tuleohutuse aruande esitamisest ja see asendatakse tuleohutusülevaatuse kohustusega. Tuleohutusülevaatus tehakse üks kord kolme aasta jooksul ja seda saab teha vaid isik, kellel on vähemalt tuleohutuse spetsialist 5 kutse. Kõik andmed tuleohutusülevaatuse ja seal tuvastatu kohta esitatakse Päästeametile.

Tuleohutusülevaatuse kohustusega asutustes (ettevõtetes) tuleb iga hoone kohta koostada tulekahju korral tegutsemise plaan ning üks kord aastas korraldada neis evakuatsioon ja tulekahju korral tegutsemise õppus.

Tuginedes meie liikmete arvamusele, ei poolda Kaubanduskoda tuleohutusülevaatuse kehtestamist. Koja hinnangul on tuleohutuse enesekontrolli süsteem ja aruanne jõudnud juurduda, vastutustundlikes ettevõtetes see toimib ning on osa tuleohutustegevusest. Uus olukord toob ettevõtetele täiendavaid kulusid ja selle tegelikku tõhusust ei ole võimalik täna ette hinnata.

Endiselt jääb kehtima iga-aastane tuleohutusala enesekontroll, mis tähendab tulekahju korral tegutsemise plaani (tegevuskava ja skeemid) koostamist ja iga-aastast tulekahju õppuse läbiviimist (teoreetiline ja praktiline osa kõikidele töötajatele). On vaja koostada juhised, skeemid, aruanded, kokkuvõtted jm. See tähendab ettevõtjatele iga-aastast halduskoormust, kulutatud tööaega ja sellega kaasnevat kulusid.

Seega iga-aastase tuleohutuse aruande esitamisest vabastamisega ettevõtteid midagi oluliselt ei võida.

Muudatus mõjutab kõige rohkem tööstus- ja laohoonete, büroohoonete ja garaažide omanikke, kes hetkel ei koosta tuleohutuse enesekontrolli aruannet, kuid muudatuse järgselt peavad hakkama korraldama tuleohutusülevaatus (ja iga aastast tuleohutuse enesekontrolli).

Nagu on ka paljud ettevõtteid välja toonud, hoiab perioodiline aruande koostamine tuleohutuse paremal tasemel, ettevõtteid kontrolliks objektide tuleohutusega seonduvalt tihedamini või jooksvalt. Kui toimuks iga kolme aasta tagant tuleohutusülevaatus, võib see viia selleni, et ettevõtteid on motiveeritud tuleohutusega tegelema alles paar kuud enne tuleohutusülevaatuse toimumist.

Eelnõuga kehtestatav kohustus toob ettevõtetele täiendavaid kulutusi - seda nii juhul kui on vaja sõlmida vajalike kutsetega isikutega töövõtulepingud või koolitada selleks oma ettevõtte töötajaid. Samuti võivad seadusemuudatuse tõttu kasvada tuleohutusspetsialistide teenuste hinnad, sest tekib suurem nõudlus. Samasugune olukord tekkis kohustusliku pakendiauditi korral. Pakendiauditi hinnad on lühikese ajaga arvestatavalt kasvanud.

III Alternatiivsed võimalused

Kaubanduskoda on teinud eelnõu koostajatele ettepaneku jätta tuleohutusülevaatus tegemine ettevõtjatele vabatahtlikuks – kas koostada igal aastal enesekontrolli tuleohutusaruanne või kord kolme aasta jooksul tuleohutusülevaatus aruanne. Eelnõu koostajad tuleohutusülevaatus vabatahtlikuks muutmist ei pooldanud, tuues välja, et tuleohutusülevaatus peaks tegema vaid pädev isik, kellel on vähemalt tuleohutuse spetsialist tase 5 kutse. See muudaks tunduvalt sisukamaks nii Päästeametile esitatava info kui ka objektil tehtava ülevaatus kvaliteedi.

Koja hinnangul on olulisem, et igas ettevõttes on isik, kes enesekontrolli aruandele isiklikult alla kirjutab, olenemata sellest, kas ta on selle tellinud mõnest tuleohutusteenust pakkuvast ettevõttest või on koostanud ettevõtja töötaja. Tuleohutusaruande koostamine ja selle eest isiklikult vastutamine tekitab suuremat vastutuskohustust, et igapäevaselt jälgida ettevõttes toimuvat ja hoida ära tulekahju tekkimise võimalust.

Iga-aastast tuleohutusaralast enesekontrolli tuleb kohustatud objektidel jätkuvalt teha ja aruande esitamise kohustusest vabastamisega oluliselt midagi ei võideta. Samuti kontrollivad kindlustusettevõtete spetsialistid hooneid üle, kui tehakse uus kindlustusleping. Kui omanik ei hooli sellest, kuidas tema vara on hoitud ja kas on kindlustatud, siis ei aita tulekahju vastu oluliselt ka ükski aruanne ega ülevaade.

Arvestades eeltoodut ning tuginedes ettevõtjate arvamusele võiks:

- i) ettevõtetel olla võimalus valida, kas koostada iga-aastane tuleohutusaruanne või iga kolme aasta tagant toimuv tuleohutusülevaatus.
- ii) ettevõtjad jätkata praeguse olukorraga ning ettevõtetes, kus Päästeameti inspektor on avastanud olulisi rikkumisi, on tal õigus teha ettekirjutis ja kehtestada konkreetsetes ettevõttes kohustuslik tuleohutusülevaatus tuleohutusspetsialisti poolt teatud perioodiks.
- iii) Oluline oleks üle vaadata siiski mõlemal juhul aruande või ülevaatus sagedus ning see, kas alati on otstarbekas nõuda selle esitamist Päästeametile või piisaks vaid koostamisest ja dokumenteerimisest. Mõlemal

- juhul on esitatud ka arvamusi, et kahe tuleohutusülevaatusaruande koostamise vahe on liialt lühikene.
- iv) Täiendavalt tuleks meie hinnangul analüüsida ja paindlikumaks muuta ka kohustuste aluseks olevad kriteeriumid ja nende rakendamine, et oleks enam võimalik objektidele läheneda ka tulenevalt nende tegelikust kasutusotstarbest ja mitte üksnes fikseeritud pindala kriteeriumist (on oluline vahe, kas 1000 m² laos ladustatakse üksnes metallist torusid või kuivatatud puitu või kas ja kui palju ning kuidas tegelikult hoones põlevaineid hoitakse).

Eeltoodust tulenevalt ei poolda Kaubanduskoda tuleohutusülevaatuskohustuse kehtestamist. Meie hinnangul on tuleohutuse enesekontrolli süsteem ja aruanne jõudnud juurduda, vastutustundlikes ettevõtetes see toimib ning on osa tuleohutusgevusest. Uus olukord toob ettevõtetele täiendavaid kulusid ja selle tegelikku tõhusust ei ole võimalik täna ette hinnata.

Loodame, et Kaubanduskoja märkusi on võimalik sätete muutmisel või täiendamisel arvesse võtta. Vajadusel oleme valmis oma seisukohti täiendavalt selgitama.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Mait Palts

Peadirektor

Koostanud: Merike Koppel merike.koppel@koda.ee 604 0072